

Egyházkerületi tanácsülés
1947. március 26.

Jegyzőkönyv
felvétel a dunamelléki református egyházkerületi tanács Budapesten,
1947. március 26-án délelőtt 10 órakor tartott ülésében

[Rögzítve 1995-97-ben OTKA támogatással T 18588 alap kutatás keretében.]

Jelen vannak dr. Ravasz László püspök és dr. Lázár Andor egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt: Szabó Imre, B. Szabó János, Vargha Tamás, Benkő István, Nagy Ákos, Muraközy Gyula, Ruzsa József lelkészi, Benkó Ferenc dr., Szűts Gedeon dr., Ványi Ferenc dr., Teleki László dr., Kardos János dr., Boér Elek dr., Debreczeni Sándor dr., Dobos Sándor dr. világi tagok, továbbá Hörömpő Dezső és dr. Pap László egyházkerületi jegyzők, dr. Budai Gergely theol. akad. tanár, dr. Nagy Sándor egyházkerületi tanácsos és Deák Béla egyházkerületi számvevő, mint előadók.

1. jkvsz

A jelenlévők eléneklie a XXV. zsoltár 1. versét, majd Püspök Úr a Szentírásból felolvassa az I. Péter lev. 5: 1-11. verseit és imádkozik.

2. jkvsz

Főgondnok Úr a megjelenteket üdvözli és az egyházkerületi tanács ülését megnyitja.

3. jkvsz

A püspök tájékoztatja az egyházkerületi tanácsot arról a tárgyalásról, amelyet elnöktársával együtt az evangélikus egyház elnökségének részvételével Ortutay Gyula kultuszminiszterrel folytattak az időszerű, vagy időszerűvé válható egyházpolitikai kérdésekről, s ezek között részletesen a fakultatív vallásoktatásról, ismertetvén a kormánynak erre vonatkozó terveit.

Ismerteti azt a felszólalást, amelyben álláspontját a miniszterrel folytatott tárgyalások során megfogalmazta. Hangsúlyozta, hogy megtévesztő volna e kérdésben teoretikus vita arról, hogy a fakultatív vallásoktatás fenyegeti-e az egyházat léteiben, vagy pedig nem. Az északamerikai, skóciai és svájci példák bizonyító anyagot nem szolgáltatnak. Ott a fakultatív vallásoktatás egy tökéletesen keresztyén és klasszikusan tiszta demokrácia kezdetén, ezelőtt 100-150 esztendővel alakult ki. Ellenben most Magyarországon a fakultatív vallásoktatás kérdésének felvetése az egyház rendszeres elszigetelésének első megnyilvánulása és a keresztyénséggel leszámolni akaró pártpolitikai irányzatok első megnyilvánulása. Ezt bizonyítja az, hogy a terv nem az egyházi kérdéseknek az illető egyházakkal való megtárgyalása során merült fel, hanem politikai pártok konferenciáján született meg, s a kultuszminiszter azt a feladatot vállalta, hogy a pártoknak a fakultatív vallásoktatásra vonatkozó határozatát hajtsa végre. A terv pártpolitikai hatalmi célzatát bizonyítja az is, hogy a kötelező vallásoktatás ellen tudomásunk szerint sehol panasz fel nem merült: e két év óta nem sérelmezte senki, sőt a munkáspártok jeles tagjai különös előszeretettel vitték gyermekeiket felekezeti iskolákba. A kérdés mesterséges előidézése alkalmas arra, hogy a nép lelkét megzavarja, megkeserítse, a magyarság lelki képességét az újjáépítés legnehezebb időszakában beteggé tegye és elterelje a figyelmet a magyarság szempontjából sorsdöntő fontos kérdésekről. Minden okunk megvan egyrészt arra az aggodalomra, hogy a vallásoktatás fakultatívvá tétele esetén minden évben, minden diák esetéért megindulhat a presszió és erőszakolás akár a pártok, akár a szakszervezet részéről, másrésztől egészen bizonyos, hogy az olyan tagokkal szemben, akik a vallásoktatást elvetették, s ezáltal az egyháztagsági kötelezettségeiket súlyosan megsértették, az egyház is fogja alkalmazni az egyházfegyelem megfelelő rendelkezéseit, ami megint siettet a magyar társadalom kettészakadását juhokra és kecskékre. Mindezek alapján kérte a minisztert, hogy a kérdést vegye le a napirendről.

(H) Egyházkerületi tanács helytelennek, sőt aggasztónak látja, hogy a vallásos életet és a keresztyén egyházak eddigi szolgálatát súlyosan érintő kérdéseket pártpolitikai szempontból, ötletszerűen napirendre tűznek.

Mélyen sajnálja, hogy e kérdésben a keresztyén egyházakat a kormányzat kész helyzet elé

próbálja állítani: a fakultatív vallásitanítás kérdésének felvetését a jelenlegi politikai légkörben veszedelmesnek tartja, s a belőle kifejlődhető kulturharcért, mely alkalmas volna arra, hogy a nemzet figyelmét más sorsdöntő kérdésektől elvonja, a felelősséget a kormányra hárítja.

Tiltakozik az ellen, hogy a fakultatív vallásoktatás bevezetését a demokrácia vívmányának tüntessék fel, annyival is inkább, mert az elmúlt két esztendő alatt a zavartalanul fennálló, sem más fejlett demokráciákban a most behozott, vagy még fennálló kötelező vallásitanítás senkinek semmiféle sérelmet nem okozott. Viszont a vallásitanítás fakultatívvá tétele a mai légkörben a lelkiismereti és politikai terror melegágya lehetne.

Az egyházkerületi tanács kéri a kormányt, hogy a kérdést vegye le a napirendről.

4. jkvsz

Püspök a következő előterjesztést teszi:

Kívánatosnak tartom, hogy theológiai akadémiánk anyagi ügyeit is éppen olyan önállóan intézze, a maga autonom testületei és szervezetei által, amilyen önállóan intézi szellemi ügyeit. Evégből szükséges theológiai akadémiánk rendtartási szabályzatán némely változtatást tenni. A változtatások arra vonatkoznak, hogy az intézet anyagi ügyeit elsőfokon a tanári kar, másodfokon a theol. választmány, illetve választmány intézi az egyházkerületi közgyűlés felügyelete és ellenőrzése mellett. Mind az igazgatás, mind a gazdálkodás végrehajtására a tanári kar kebeléből igazgatót, vagyongazdát és internátusi felügyelő tanárt kell választani. A theol. választmány küldjön ki egy bizottságot, amely lehetőleg helyi tagokból állva, egyik választmányi gyűléstől a másikig a fenntartói jogokat gyakorolja. Az egyházkerületnek, az elnökségnek a legfőbb ellenőrzési és intézkedési joga, valamint a püspöknek a törvényben biztosított tanulmányi főfelügyeleti joga érintetlenül marad.

Erre azért van szükség, hogy az intézet tanárai vegyék magukra az intézet fenntartásának terheit és kötelességeit. A kolozsvári theol. fakultás, valamint a sárospataki főiskola szervezete biztató példát nyújt az ilyen autonómikus alakulásra. Természetes, hogy az egyházkerületnek a theológia fenntartásával járó gondja és felelőssége ezzel semmi csorbát nem szenved. Végeredményében az egyházkerületnek kell a gyülekezetek teherhordozásának igénybevételével előteremtetni azt az összeget, amely az egyházkerület legfontosabb és legmagasabb intézményének fenntartásához szükséges.

(H) Az egyházkerületi tanács a püspök előterjesztését elvben helyesli, megvalósítását napirendre tűzi. Egy bizottságot küld ki a theol. akadémia szervezeti szabályzatának megfelelő átdolgozása végett. A bizottság feladatává teszi, hogy olyan időben végezze el munkáját, hogy a szervezeti szabályzatot az egyházkerületi tanács egy próbaévre, az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásának fenntartása mellett, már az 1947/48. iskolai évben életbe léptesse.

A bizottság tagjai közé kiküldi az elnökség elnöklete alatt: Szabó Imre, Benkő István, Muraközy Gyula, Kardos János dr., Réthey Ferenc dr., Szűts Gedeon dr., Csekey Sándor dr., Pap László dr., Budai Gergely dr. urakat, a jegyzői tiszt ellátására Bodonhelyi József dr.-t.

5. jkvsz

A 10/1946. és 15/1946. számú egyházkerületi határozattal kiküldött szavazatbontó bizottság bemutatja 1947. március 11-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvét, mely szerint az egyházkerületi világi tanácsbírói tisztre dr. Miklós Géza a beérkezett 625 érvényes szavazatból 607 szavazatot, a kecskeméti jogakadémia rendes képviselőségére dr. Révész László 614 szavazatot, a kecskeméti gimnázium pótképviselőségére Burián László 614 szavazatot, a Baár-Madas leánygimnázium pótképviselőségére Sándor Ernő 614 szavazatot, a kecskeméti leánygimnázium rendes képviselőségére Tóth Endre 614 szavazatot, a kecskeméti tanítóképző pótképviselőségére Hatvani Lajos 614 szavazatot nyert. Az elemi iskolák egyházkerületi képviselőinek megválasztásánál Pál Lajosra 614, Kiss Ferencre 612, Monori Sándorra 610, Pataki Ferencre 610, Szabó Kálmánra 610, Kardos Mihályra 610 szavazatot esett.

A zsinati rendes lelkeszi képviselőségre dr. Victor János 592 szavazatot, a zsinati világi pótképviselőségre pedig dr. Kiss Sándor, a Parasztszövetség főtitkára 557 szavazatot nyert.

(H) Egyházkerületi tanács dr. Miklós Gézát megválasztott egyházi világi tanácsbírónak, dr. Révész Lászlót a kecskeméti jogakadémia megválasztott egyházkerületi képviselőjének, Burián Lászlót a kecskeméti főgimnázium megválasztott pótképviselőjének, Sándor Ernőt a Baár-Madas leánygimnázium megválasztott pótképviselőjének, Hatvani Lajost a kecskeméti tanítóképző megválasztott

pótképviselőjének, Tóth Endrét a kecskeméti leánygimnázium megválasztott rendes képviselőjének, Pál Lajost, Kiss Ferencet, Monori Sándort, Pataki Ferencet, Szabó Kálmánt és Kardos Mihályt megválasztott egyházkerületi tanító képviselőknek jelenti ki, s ezen minőségükben a megnevezetteket az egyházkerületi közgyűlés alkotó tagjaiul igazolja.

Dr. Victor Jánost a dunamelléki egyházkerület megválasztott lelkészi zsinati rendes képviselőjéül, dr. Kiss Sándort a dunamelléki egyházkerület megválasztott zsinati világi pótképviselőjéül igazolja, s erről az egyetemes zsinat elnökségét tisztelettel értesíti.

6. jkvsz

Az országos zsinat elnöksége felhívta egyházkerületünket, hogy a Jámbor Dezső ságvári ig. tanító nyugdíjazása folytán megüresedett zsinati tanintézeti rendes képviselői helynek betöltése iránt intézkedjék.

(H) Egyházkerületi tanács egy megüresedett zsinati tanintézeti rendes képviselői helynek betöltésére szavazást rendel el. A szavazatok folyó évi május 15-ig küldendők be az esperesi hivataloknak, melyek a beérkezett szavazatokat június 1-ig terjesztik fel a püspöki hivatalhoz. A szavazatbontó bizottság tagjaiul dr. Kardos János e.n. gondnok elnökletével Budai Gergely dr., Patay Pál dr., bátori Sigray Béla dr., jegyzőjéül Hörömpő Dezső kéretnek fel.

7. jkvsz

A budapesti egyházmegye 1946. december 11-én tartott közgyűlése 9. számú határozatával az érdekelt egyháztagok kérelmére, s a budapest-kőbányai anyaegyházközség hozzájárulásával kimondotta, hogy a Budapest Székesfőváros X. és XIV. közigazgatási kerülete területén, a Rákosfalva néven ismert városrészben lalkó ref. híveket önálló missziói egyházközséggé szervezi át Rákosfalvai Missziói Anyaegyház név alatt. Az egyházmegye 1947. március 17-én tartott tanácsülésében jóváhagyta a missziói egyházközség lelkészi állásának díjlevelét, melyet a missziói egyház presbitériuma szabályszerű határozatával állapított meg.

(H) Egyházkerületi tanács a közgyűlés hatáskörében a budapesti egyházmegyében a rákosfalvai egyházzsnek önálló missziói anyaegyházközséggé alakulása tárgyában hozott határozatát jóváhagyja és megerősíti.

A bemutatott lelkészi díjlevellel szemben egyházkerületi tanács annak az aggályának ad kifejezést, hogy úgy a vonatkozó presbiteri határozatban, mint a díjlevelben lelkészi javadalom összegének forint értékben beállítása tévedés, mert ha nem volna tévedés, nem volna helye annak a megjegyzésnek, ami a díjlevel IV. pontjában foglaltatik. Ennek tisztázása érdekében a díjlevel ügye a budapesti egyházmegyének visszaadatik, az egyházkerületi elnökség viszont felhatalmaztatik arra, hogy a helyes szövegű díjlevelet jóváhagyási záradékkal ellássa.

8. jkvsz

Egyházkerületi elnökség bejelenti, hogy 1947. január 13-án 5239-1946. számú határozatával a 310-1944. számú zsinati tanácsi határozattal nyert felhatalmazás alapján a budapesti egyházmegye közgyűlésének pártoló javaslatára elnöki hatáskörben jóváhagyta és megerősítette a Budapest-Szabadságtéri egyházközség presbitériumának második lelkészi állás szervezésére vonatkozó határozatát, s ezzel kapcsolatban az első lelkészi állás módosított díjlevelét, s a megszervezett második lelkészi állás díjlevelét.

(H) Egyházkerületi tanács az elnökség intézkedését helyeslőleg tudomásul veszi.

9. jkvsz

A pesti egyházmegye 1947. március 6-án tartott tanácsulése 3. számú határozatával a Gyömrő anyaegyházhoz tartozott Maglód és Tápiósüly fiókegyházak, Ecsér, Tápiósáp és Szöllősnymaraló szórványoknak Maglód központtal missziói egyházközséggé szervezését mondotta ki. Az anyaegyházközség a missziói egyházzá szervezkedő fiókegyházakat és szórványokat szabályszerű határozattal elbocsátotta. Ellenben nincs megállapítva az a körülmény, vannak-e a szétválás, illetve elcsatlakozás következtében rendezésre váró vagyoni jogi kérdések, s nincs megállapítva az alakuló missziói egyházközség neve.

(H) Egyházkerületi tanács közgyűlési hatáskörben Maglód és Tápiósüly fiókegyházközségek,

Ecser, Tápiósáp és Szőlősnymaraló szórványoknak Gyömrő anyaegyházközségtől elcsatlakozását és missziói anyaegyházközséggé szervezkedését a pesti egyházmegye pártoló előterjesztésére jóváhagyja és megerősíti. Felhívja azonban az érdekelteket, állapítsák meg, vajon merülnek-e fel a szétválás folytán rendezésre váró kérdések, ha igen, úgy ezek egyezségi okiratba foglalassanak (E.T. I. tc. 19. §). Továbbá állapíttassék meg a megalakuló missziói egyházközség hivatalos neve.

A missziói egyházközség megalakulásáról nyilvántartás végett az egyetemes konventet értesíti.

10. jkvsz

A pesti egyházmegye tanácsa folyó évi március 6-án tartott ülésében az érdekelt egyháztagok kérelmére, s az anyaegyházközség szabályszerűen kinyilvánított hozzájárulásával kimondotta, hogy Pomáz anyaegyházközséghez tartozó Budakalász, Csobánka és Szentistvántelep szórványok református népességéből missziói fiókegyházközség alakuljon. Bemutatja azt az egyezségi okiratot, amely az anyaegyházközség, s a belőle kiváló missziói fiókegyházközség kölcsönös jogviszonyait rendezi.

(H) Egyházkerületi tanács az egyházkerületi közgyűlés hatáskörében jóváhagyja és megerősíti a pesti egyházmegye tanácsának határozatát Budakalász, Csobánka és Szentistvántelep szórványoknak Pomáz egyházközségtől elszakadása és önálló missziói fiókegyházközséggé szervezése tárgyában. Felhívja az egyházmegye figyelmét arra, hogy a bemutatott egyezés jóváhagyása felől saját hatáskörében gondoskodják (E.T. I. tc. 19.§.) és állapítsa meg az új missziói fiókegyházközség hivatalos nevét és székhelyét.

Az új missziói fiókegyházközség megalakulásáról nyilvántartás végett az egyetemes konventet értesítjük.

11. jkvsz

A budapesti egyházmegye 1947. március 17-én tartott üléséből pártolólággal terjeszti fel a budapest-pozsonyi-úti egyházközség presbitériumának szabályszerű határozatát második lelkészi állás megszervezése, s ezzel kapcsolatban az első lelkészi állás díjlevelének módosítása, s a második lelkészi állás díjlevelének megállapítása tárgyában. A második lelkészi állás díjlevele az első lelkészi állás díjlevelével megegyezik, az első állás díjlevelének módosítása javadalmi tételt nem érint, csak a stóla jövedelemnek és a köteleességeknek a két lelkész között miként leendő megosztása felől intézkedik.

(H) Egyházkerületi tanács a budapest-pozsonyi-úti egyház presbitériumának második lelkészi állás megszervezését kimondó határozatát, az első lelkészi állás módosított, s a második lelkészi állás új díjlevelét jóváhagyja és megerősíti. Felhívja a figyelmet arra, hogy a díjlevél példányok az egyházközség pecsétjével nincsenek ellátva, s ez pótlendő.

12. jkvsz

A pestkörnyéki református egyházmegye elnöksége felterjeszti a piliskörnyéki ref. missziói egyházközség lelkipásztori állásának díjlevelét, melyet a presbitérium szabályszerűen hozott határozatával alkotott meg, s az egyházmegye elnöksége a 310/1944. sz. zsinati határozattal nyert felhatalmazás alapján elnöki hatáskörében jóváhagyott.

A lelkipásztori állás kongruás állásnak szerveztetett meg. A helyi javadalom megállapítása azonban nem a kongruás lelkészi állásokra előírt követelményeknek megfelelő. A díjlevél jelen megfogalmazásban nem szabatos, a jövedelmi tételek összszerszerűsége tekintetében téves magyarázatokra adhat okot.

(H) Egyházkerületi tanács a piliskörnyéki missziói egyház lelkipásztori díjlevelét megfelelő átdolgozásra az egyházközségnek visszaadja. Az egyházkerületi elnökség felhatalmaztatik a beérkező átdolgozott díjlevél jóváhagyására.

13. jkvsz

A kunszentmiklósi presbitérium szabályszerű határozattal a meglévő segédlelkészi állást vallásoktató lelkészi állássá szervezte át, s megalkotta ezen második vallásoktató lelkészi állás díjlevelét. A solti egyházmegye elnöksége a 310/1944. sz. zsinati tanácsi határozattal nyert felhatalmazás alapján a határozatot, s a díjlevelet elnöki hatáskörben jóváhagyta.

(H) Egyházkerületi tanács a kunszentmiklósi presbitérium határozatát a II. vallásoktató lelkészi állás szervezése tárgyában, s az állás bemutatott díjlevelét jóváhagyja és megerősíti.

14. jkvsz

A solti egyházmegye esperese felterjeszti a garai missziói egyház presbitériumának szabályszerű határozatát a kántori állás megszervezése és a kántori díjlevél megállapítása tárgyában. A határozatot az egyházmegye elnöksége a 310/1944. sz. zsinati tanácsi határozatban nyert felhatalmazás alapján elnöki hatáskörben hagyta jóvá.

(H) Egyházkerületi tanács a garai missziói egyház presbitériumának kántori állás szervezését kimondó határozatát, s a bemutatott kántori díjlevelet jóváhagyja és megerősíti.

15. jkvsz

A solti egyházmegye esperese felterjeszti a csátaljai missziói leányegyház presbitériumának szabályszerű határozatát énekvezéri állás szervezése, s énekvezéri díjlevél megállapítása tárgyában. A határozatot, s az énekvezéri díjlevelet az egyházmegyei elnökség a 310/1944. sz. zsinati határozattal kapott felhatalmazás alapján elnöki hatáskörben hagyta jóvá.

(H) Egyházkerületi tanács a csátaljai leányegyház presbitériumának határozatát énekvezéri állás szervezése tárgyában, s a bemutatott énekvezéri díjlevelet jóváhagyja és megerősíti.

16. jkvsz

A solti egyházmegye elnöksége bemutatja a csátaljai missziói leányegyház presbitériumának szabályszerű határozatát az I. számú tanítói állás szervezése tárgyában, s bemutatja az állás díjlevelét. A díjlevelet az egyházmegye a 310/1944. sz. zsinati határozattal nyert felhatalmazás alapján elnöki hatáskörben hagyta jóvá.

(H) Egyházkerületi tanács a csátaljai missziói leányegyháznak az I. sz. tanítói állás szervezésére vonatkozó határozatát, s a bemutatott tanítói díjlevelet jóváhagyja és megerősíti.

17. jkvsz

A felsőbaranyai egyházmegye esperese az egyházmegyei tanács 1947. január 27-én tartott üléséből előterjeszti a tanács javaslatát Szalay Antal drávacsehii lelkipásztor nyugdíjaztatása tárgyában. A nevezett lelkipásztor 50 szolgálati évvel bír, s 75. életévét betöltötte.

(H) Egyházkerületi tanács Szalay Antal nyugdíjazás iránti kérelmét pártolással terjeszti fel az Országos Lelkészi Nyugdíjintézet intézőbizottságához.

18. jkvsz

A pesti egyházmegye tanácsa pártolólalag terjeszti fel Mocsy Mihály tb. esperes üllői lelkipásztor nyugdíjazás iránti kérelmét. A 73. életévében lévő érdemes lelkipásztor 47 betöltött szolgálati éve után szolgálatképtelenség címén kérin 1947. május 1-ével leendő nyugdíjaztatását.

(H) Egyházkerületi tanács a kérelmet meleg pártolással terjeszti az Országos Református Lelkészi Nyugdíjintézet intézőbizottsága elé.

19. jkvsz

A lelkeszi nyugdíjintézet intézőbizottsága 1946. dec. 5-én 5198/1946. sz. a. felkérte püspök urat, hogy ha ezt időszerűnek tartja, a 75. életévüket betöltött két egyházkerületi lelkeszt hívja fel nyugdíjazási kérvényük benyújtására. Ezzel kapcsolatban püspök úr kérdést intézett a nyugdíjintézeti intézőbizottsághoz, hatálytalanított-é a 75 életévüket betöltött lelkeszekre a hivatalból megindítandó nyugdíjazási eljárás felfüggesztéséről szóló rendelkezés. Az intézőbizottság 708/1947. sz. a. arról értesíti egyházkerületünket, hogy a nyugdíjazások átmeneti szüneteltetése tárgyában 1944. dec. 8-án 5. szám alatt hozott határozatát még nem helyezte ugyan hatályon kívül, de nem zárkózik el a nyugdíjazási kérvény letárgyalása elől abban az esetben, ha valakinek a nyugdíjazása egyházi közérdekből, szolgálatképtelenség, betöltött 40 szolgálati év vagy más előre nem látható körülmény esetén szükségessé válnék.

(H) Egyházkerületi tanács az értesítést tudomásul véve felkéri a lelkeszi nyugdíjintézet intézőbizottságát, hogy a 75. életévüket betöltött lelkeszek nyugdíjazásának kérdésében a jelen bizonytalan helyzetnek vessen véget, s az egyházi törvény rendelkezéseinek szerezzen érvényt.

20. jkvsz

Bagdi Imre gimnáziumi tanár a pestscenterzsébet-központi egyházközség presbitere a presbitérium 1945. október 10-én tartott ülésében hozott összes határozatait, s azoknak megsemmisítését kérte azzal az indokkal, hogy a presbitérium összehívása nem szabályszerű módon és időben történt, s mert az ülésen olyan ügye[ek]t is tárgyaltak, amelyek tárgysorozatra nem voltak tűzve. A fellebbezést a pestkörnyéki egyházmegye elnöksége a közgyűlés hatáskörét a 310/1844. sz. zsinati határozattal nyert felhatalmazás alapján gyakorolván, visszautasította, s megállapította, hogy a szóban levő presbiteri ülés szabályszerű módon és időben hivatott össze, s nem helytálló a fellebbezésnek az a hivatkozása sem, hogy a presbiteri ülésen tárgysorozatba nem vett ügyek is tárgyaltak, mert az oly címen kifogásolt tárgy egy folyó ügyek tárgyalása folytán történt egyszerű bejelentés volt arról, hogy az elnöklő h. lelkész a neki esetleg járó helyettes lelkészi díjazásról eleve lemond. Az egyházmegyei elnökség elutasító határozatával szemben fellebbező jogorvoslatért az egyházmegyei közgyűléshez fordult. Az egyházmegyei közgyűlés azonban megállapítván, hogy nem egyszerű egyházmegyei elnökségi intézkedésről, hanem a közgyűlési hatáskörben tett elnöki döntésről lévén szó, a fellebbezést az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe terjeszti fel; kerületi közgyűlésünk 47/1946. sz. határozatával az iratokat pótlásra az egyházmegyének visszaadta. Az esperes a pótolni kért presbiteri gyűlési jegyzőkönyvi pontok hiteles kivonatát bemutatja.

(H) Egyházkerületi tanács a pestkörnyéki egyházmegye elnökségének elutasító határozatát magáévá téve a fellebbezést elutasítja.

21. jkvsz

A pesti egyházmegye folyó évi március 6-án tartott tanácsulása 11. számú határozatával pártolólágg terjeszti fel a kosdi egyházközség kérelmét a presbiterek létszámának 18-ra felemelése tárgyában.

(H) Az E.T. I. tc. 46. §-a presbiterek létszámának megállapítását az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe utalja. A kérelem felett tehát a pesti egyházmegye közgyűlése illetékes határozni.

22. jkvsz

A kecskekméti egyházmegye folyó évi március 14-én tartott közgyűlése 9. számú határozatával pártolólágg terjeszti fel Benedek Béla okl. ref. lelkész pándi postamester kérelmét lelkészi jellegének további fenntartása tárgyában. A pándi lelkipásztor bizonyítványa szerint folyamodó úgy az anyaegyházban, mint annak szórványáiban a lelkészi munka minden ágában buzgón tevékenykedett.

(H) Egyházkerületi tanács Benedek Béla okl. ref. lelkész, pándi postamester lelkészi jellegének fenntartását az 1947. évre megállapítja.

23. jkvsz

A kecskeméti egyházmegye folyó évi március hó 14-én tartott közgyűlése 12. számú határozatával pártolólágg terjeszti fel a kecskeméti egyházközség azon javaslatát, hogy az egyházközségi alkalmazottak öregségi és nyugellátásának az országos református lelkészi nyugdíjintézet kebelében leendő biztosítása érdekében tétessék előterjesztés az országos zsinathoz.

(H) Egyházkerületi tanács tekintettel az országos református lelkészi nyugdíjintézet jelenlegi rendezetlen helyzetére, a javaslatot nem tartja időszerűnek, de célszerűnek sem. Felhívja a kecskeméti egyházközség vezetőségének a figyelmét arra, hogy az egyházközségi alkalmazottak rokkantsági és öregségi biztosításának kérdése az állami ilyen intézményekbe bekapcsolódás útján már ez idő szerint is megoldható.

24. jkvsz

A pestkörnyéki egyházmegye esperese 111/1947. sz. előterjesztésével javasolja, hogy az egyházmegyéjében az egyházi felettes hatóságok jóváhagyásával szervezett négy új egyházközségnek, jelesen a mátyásföld-cinkotai, a pesthidegkúti, a kispest-rózsatéri és a pezsztentlőrinc-ganzkertvárosi egyházközség szavazatainak számértéke állapíttassék meg. Ugyancsak javasolja a piliskörnyéki missziói egyházközség szavazata számértékének megállapítását, de jelenti, hogy ott a lelkészi állás még nincs betöltve.

(H) Egyházkerületi tanács a közgyűlés hatáskörében a pestkörnyéki egyházmegyébe tartozó mátyásföld-cinkotai, pesthidegkúti, kispest-rózsatéri, pezsztentlőrinc-ganzkertvárosi egyházközség szavazatainak számértékét az E.T. I. tc. 23. §-ának rendelkezése szerint egyben-egyben állapítja meg, s

erről nyilvántartásba vétel céljából a püspöki hivatalt értesíti. A piliskörnyéki missziói egyházközség szavazata számértékének megállapítását mellőzi, mivel a most szervezés alatt álló lelkészi állás ezidő szerint betöltve még nincsen.

25. jkvsz

A solti egyházmegye elnöksége 174/1947. sz. felterjesztésével javasolja, hogy az egyházmegyében az egyházi felettes hatóságok hozzájárulásával újonnan szervezett Gara, Katymár és Vaskút anyaegyházak szavazatai számértéke állapíttassék meg.

(H) Egyházkerületi tanács a közgyűlés hatáskörében a solti egyházmegyébe kebelezett Gara, Katymár és Vaskút egyházközségek szavazatának számértékét az E.T. I. tc. 23. §. rendelkezése értelmében kettő-kettőben állapítja meg, s erről nyilvántartásba vétel céljából a püspöki hivatalt értesíti.

26. jkvsz

A külsősomogyi egyházmegye esperese előterjeszti a most anyásult Tab egyházközség kérelmét szavazata számértékének megállapítása tárgyában.

(H) Egyházkerületi tanács a közgyűlés hatáskörében Tab egyházközség szavazatának számértékét az E.T. I. tc. 23. §-a rendelkezéseinek megfelelően kettőben állapítja meg, s erről nyilvántartásba vétel céljából a püspöki hivatalt értesíti.

27. jkvsz

A kecskeméti egyházmegye esperese előterjeszti a most anyásult Újszász egyházközség kérelmét szavazata számértékének megállapítása tárgyában.

(H) Egyházkerületi tanács - közgyűlési hatáskörben - Újszász anyaegyházközség szavazatának számértékét az E.T. I. tc. 23. §-a rendelkezéseinek megfelelően egyben állapítja meg, s erről nyilvántartásba vétel céljából a püspöki hivatalt értesíti.

28. jkvsz

Ifjabb dr. Victor János okl. lelkész, min. s.titkár kéri lelkészi képesítésének hatályban tartását. Jelenleg rendszeres lelkészi szolgálatot nem végez, az egyházi étellel, különösen az ifjúsági munkával azonban közvetlen kapcsolatban áll, s teológiai tanulmányokat is folytat. A budapesti egyházmegye 1946. december 11-én tartott rendkívüli közgyűlésének 16/1. sz. határozata javasolja ifj. dr. Victor János lelkészi képesítésének hatályban tartását. Kérvényhez semmiféle melléklet nincs csatolva.

(H) Mivel folyamodó az E.T. II. tc. VII. §-ában előírt bizonyítványokat nem csatolta, a kéréssel az egyházkerületi tanács nem foglalkozhat.

29. jkvsz

Lakatos János Erdélyből menekült lelkész, ki jelenleg a Magyar Nemzeti Bank alkalmazásában áll, kéri lelkészi képesítésének hatályban tartását. A budapesti egyházmegye 1946. december 11-én tartott közgyűlésének 16/III. sz. határozata Lakatos János lelkészi képesítésének hatályban tartását javasolja. Folyamodó arról nem csatol igazolást, hogy rendszeres lelképásztori szolgálatot végezne, csupán erre való hajlandóságát hangsúlyozza kérvényében.

(H) Egyházkerületi tanács Lakatos János lelkészi képesítésének hatályban tartását további egy évre kimondja. Esperes szóban igazolja nevezett lelkészi szolgálatát.

30. jkvsz

Dr. Ungváry János okl. lelkész, jelenleg BSZKRT titkár kéri lelkészi képesítésének hatályban tartását. Kérelmező igazolja, hogy jelenleg is rendszeresen végez lelkészi szolgálatokat a kőbányai egyházközségben. Budapesti egyházmegye egyházmegyei tanácsának 1947. február 19-én tartott ülése 12. sz. alatt javasolja dr. Ungváry János lelkészi képesítésének hatályban tartását.

(H) Egyházkerületi tanács dr. Ungváry János lelkészi képesítésének hatályban tartását további egy évre kimondja.

31. jkvsz

Gonda Balázs Dániel Belvárdgyulára kirendelt segédlelkész, ki előzőleg a tiszántúli

egyházkerületben teljesített s.lelkészi szolgálatot, s onnan hozott elbocsátót, kéri a dunamelléki egyházkerületbe leendő bekebelezését, amit a felsőbaranyai egyházmegye esperese a maga részéről melegen pártol. Gonda Balázs Dániel kéréséhez csatolja érettségi bizonyítványát, továbbá első és második lelkészképesítő vizsgájáról szóló bizonyítványát. Érettségije jó rendű, lelkészképesítő vizsgálatait elégséges eredménnyel tette. 1944. augusztus 1-től 1946. november 15-ig Református-kovácsházán teljesített segédlelkészi szolgálatot, melyről szolgálati bizonyítványt mellékel. Ugyancsak segédlelkészi szolgálati bizonyítvánnyal igazolja, hogy közben 1944. október 29-től 1945. március 16-ig az ókéskei egyházközségben szolgált, előbb mint helyettes, majd mint segédlelkész.

(H) Egyházkerületi tanács Gonda Balázs Dánielt a dunamelléki egyházkerületbe bekebelezi.

32. jkvsz

Balla István menekült lelkész jelenleg Pomázra kirendelt s.lelkész kéri a dunamelléki egyházkerületbe leendő bekebelezését. Kérvényező előzően a tiszántúli egyházkerülethez tartozott Csetfalva egyházközségben teljesített lelkipsztori szolgálatot. A tiszántúli egyházkerület püspökétől az elbocsátó levelet mellékeli, ugyancsak mellékeli a szükséges bizonyítványmásolatokat, valamint a szolgálati bizonyítványt. A pesti egyházmegye egyházmegyei tanácsa a kérelmet pártolólag terjeszti fel.

(H) Egyházkerületi tanács Balla Istvánt a dunamelléki egyházkerületbe bekebelezi.

33. jkvsz

Virágh Béla Kistárkányból menekült esperes-lelkész jelenleg a budaörsi fiókegyházba kirendelt segédlelkész kéri a dunamelléki egyházkerületbe leendő bekebelezését.

(H) Egyházkerületi tanács Virágh Béla Budaörsre kirendelt s.lelkészt a dunamelléki egyházkerületbe bekebelezi.

34. jkvsz

A Pesti egyházmegye felterjeszti a főti ref. egyház I. és II. sz. kántori és tanítói állásának díjlevelét. A díjlevelet a pesti ref. egyházmegye 1947. jan. 8-án tartott tanácsulése 4. sz. határozatával jóváhagyta.

(H) Az egyházkerületi tanács a főti I. és II. sz. kántori és tanítói állás díjlevelét jóváhagyja és megerősíti.

35. jkvsz

A vértessaljai egyházmegye felterjeszti a gárdonyi III. sz. tanítói díjlevelet, melyet az egyházmegyei elnökség 111/1947. sz. határozatával jóváhagyott.

(H) Az egyházkerületi tanács a gárdonyi III. sz. tanítói díjlevelet jóváhagyja és megerősíti.

36. jkvsz

A vértessaljai egyházmegye felterjeszti a felcsúti II. tanítói díjlevelet, melyet az egyházmegyei elnökség 100/1947. sz. határozatában jóváhagyott.

(H) Az egyházkerületi tanács a felcsúti II. sz. tanítói díjlevelet jóváhagyja és megerősíti.

37. jkvsz

A pesti ref. egyházmegye esperese felterjeszti az albertirsai egyház kérését 1.200 forint közalapi segély nyújtása tárgyában. A kérését az egyházmegyei tanács pártolólag terjesztette fel.

(H) Az egyházkerületi tanács az albertirsai egyház közalapi segélykérvényét pártolólag terjeszti az Egyetemes Konventhez.

38. jkvsz

A kecskeméti egyházközség presbitériuma 1947. február 28-án tartott ülésének 46. sz. határozata kimondja egy református egyetem felállításának szükségességét oly módon, hogy a teológiai fakultás Budapesten, a jog- és államtudományi fakultás pedig Kecskeméten legyen. E határozatát a presbitérium állásfoglalás céljából felterjesztette egyházkerületünkhöz.

(H) Az egyházkerületi tanács örömmel üdvözli a kecskeméti presbitérium állásfoglalását. Szeretettel köszönti a kecskeméti presbitériumot, mely a gyülekezetet ért mérhetetlen károk ellenére is

hajlandó újabb terhek vállalására, s érzi felelősségét a jövő nemzedék nevelésével szemben. A református egyetem felállítása azonban olyan nagy horderejű kérdés, melyet megfelelőképp elő kell készíteni. Ezért egyházkerületi tanácsunk felkéri a budapesti teológia igazgatóját, a kecskeméti jogakadémia dékánját, a dunamelléki egyházkerület és a kecskeméti presbitérium egy-egy képviselőjét, hogy a kérdésre vonatkozóan minden részletre kiterjedő előterjesztést mielőbb elkészíteni, s az őszi egyházkerületi közgyűlés elé hozni szívskedjék.

39. jkvsz

Az egyházkerületi tanács felülvizsgálván az állandó képlántartó helyek jegyzékét

(H) megállapítja, hogy igényjogosultságát meg kellett szüntetni a következő egyházközségeknek: Kispest-Rózsater és Pestszentlőrinc-Ganzkertváros, mert anyaegyházközségekké lettek és a lelkipásztori állást betöltötték, továbbá Pestszenterzsébet-központ, Kispest-Wekerletelep, Pánd és Érd egységeit igénybe nem vétel miatt. E felszabaduló egységeket a soltvadkerti, ceglédi, Budapest-Rákosfalvai és abai egyházközségek megindokolt szükségének betöltésére fordítja.

Ezeknek figyelembevételével az egyházkerületi tanács megállapítja, hogy 1947. évi április hó 1-től további intézkedésig a következő egyházközségek igényjogosultak káplán kongruára:

- 1.) Budapesti egyházmegyében: Püspök 4, Esperes 2, Valéria-telep 2, Buda 2, Budahegyvidék 2, Baross-tér 2, Külsőjózsefváros 2, Rákosfalva 2, Tisztviselőtelep 2, Kőbánya 2, összesen 22 egység.
- 2.) Felsőbaranyai egyházmegyében: Esperes 2, Pécs 2, összesen 4 egység.
- 3.) Kecskeméti egyházmegyében: Esperes 2, Kiskunfélegyháza 2, Nagykáta-Szentmártonkáta 2, Ókéske 2, Soltvadkert 2, Cegléd 2, Szolnok 2, összesen 14 egység.
- 4.) Külsősomogyi egyházmegyében: Esperes 2, Dombóvár 2, Dombóvár-Sásd 2, Tab 2, Tamási 2, összesen 10 egység.
- 5.) Pesti egyházmegyében: Esperes 2, Gyömrő 2, Gyöngyös 2, Hatvan 2, Pécel 2, Vác 2, Pestszentimre 2, Alag 2, összesen 16 egység.
- 6.) Pestkörnyéki egyházmegyében: Esperes 2, Csillaghegy 2, Budafok 2, Csepel I. 2, Rákospalota-Óváros 2, Rákosszentmihály 2, Mátyásföld-Cinkota 2, Újpest-Belsőváros 2, Újpest-Újváros 2, Pestszentlőrinc-Központ 2, összesen 20 egység.
- 7.) Solti egyházmegyében: Esperes 2, Kalocsa-Hajós 2, összesen 4 egység.
- 8.) Tolnai egyházmegyében: Esperes 2, Nagydorog-Györköny 2, Pécsvárad-Nagypall 2, Szekszárd 2, Fadd-Tolnamözs 2, összesen 10 egység.
- 9.) Vértesaljai egyházmegyében: Esperes 2, Budakeszi 2, Pusztaszabolcs 2, Sárbogárd 2, Aba 2, összesen 10 egység.

Egyházkerületi tanács e jegyzéket felterjeszti az egyetemes konventre azzal a kéréssel, hogy a határozatot jóváhagyni és a káplánkongruát az igényjogosultaknak folyósítani méltóztassák.

Végül felhatalmazza püspök urat, hogy szolgálatképtelenség és özvegyi kegyeleti idő címén bejelentett igények kielégíthetése céljából, ha már minden egység igénybe vétetnék, a következő sorrendben vonjon el szükség esetén egy-egy egységet az állandó káplántartó helyektől: Gyömrő, Csepel I., Rákospalota-Óváros, Pécel, Hatvan.

40. jkvsz

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomdavállalatának szerződése az egyetemes konventtel tankönyvek és nyomtatványok kiadására.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomdavállalata 1924-ben 20 évre szóló szerződést kötött az egyetemes konventtel tankönyvek és nyomtatványok kiadására. Ez a szerződés 1944. június 30-án lejárt. Ekkor a konvent elnökségének rendelkezésére dr. Benedek Zsolt konventi ügyész elkészítette az új tankönyvszerződés tervezetét. A régi és az új szerződés közt lényegileg két eltérés van. Az egyik az, hogy nem négy, hanem öt egyházkerülettel történt volna a szerződés megújítása, az akkor még hozánk tartozott erdélyi egyházkerületet is beleértve. A másik pedig az, hogy a következő új pont vétetett be a szövegbe: "Ez a megállapodás a megbízókra nézve az esetben válik kötelezővé, ha ehhez mind az öt egyházkerület közgyűlése, vagy az 1944. évi VIII. egyházi törvénycikk 1. §-a értelmében az egyházkerület képviselőjére hivatott más szerve még az 1944. évben hozzájárul."

Ennek a megállapodásnak végleges szövegét a konvent elnöksége 1944. szeptember 21-én 4985-1944. számmal megküldte a nyomdavállalatnak, hogy az öt egyházkerület püspökével és

főgondnokával irassa alá. - Az akkor már nagyon zavaros közállapotok miatt azonban csak a tiszáninneri egyházkerület püspöke és főgondnoka írhatta alá. A többi aláírás 1945. október havában történt meg. Ezután a nyomdavállalat megküldte a szerződést a konventnek, kérve az elfogadását.

Mivel az elfogadásról a könyvnyomdavállalat hosszabb időn át nem kapott értesítést, 1946. szeptember 3-án újból előterjesztette ez irányú kérését.

Az egyetemes konvent tankönyvbizottsága 1946. november 8-án tartott ülése 5350-1946. sz. jegyzőkönyve 6. pontjában foglaltak szerint a tankönyvbizottság érvényben tartotta továbbra is az elnökség 1945. évi szept. hó 20-án hozott 2112-1945. sz. rendelkezését, amelynek értelmében a nyomdavállalattal kötött és 1944. június 30-án lejárt tankönyvszerződés teljes egészében fennáll mindaddig, míg e tárgyban az egyetemes konvent legközelebbi ülése újabb határozatot nem hoz. A tankönyvbizottság ezen határozatát a konvent elnökségi tanácsa 1946. november 6-án 42. sz. határozatával jóváhagyólag tudomásul vette.

Ezek után a könyvnyomdavállalat 1947. jan. 7-i kelettel újabb előterjesztést tett a konventi elnökségnek a szerződés elfogadása iránt. Ebben az előterjesztésben hivatkozik arra, hogy a szerződésnek 1944. végéig meg nem történt aláírása vis major következménye volt. Igen súlyos károkat szenvedett a háború és az azt követő tankönyvrevízió folytán. Ezek miatt nagy befektetésekre van szüksége, s így a tankönyvkiadás csak hosszabb időre szóló szerződéskötéssel válhatnék rá nézve kifizetővé. Mint eddig is, ezután is teljes megalégedésre igyekszik eleget tenni vállalt kötelezettségének. Ezekre való hivatkozással kéri a szerződés elfogadását.

A tankönyvbizottság ezt az előterjesztést 1947. jan. 16-án tartott ülésén tárgyalván, a nyomdavállalat kérelmét indokoltnak találta, s úgy határozott, hogy az egyházkerületek elnökségei által már aláírt tankönyvszerződés egy-egy példányát megküldi a dunamelléki, tiszáninneri és tiszántúli egyházkerület elnökségének, s felkéri őket, hogy terjesszék a szerződést az egyházkerületi közgyűlés elé és amennyiben azok a szerződést elfogadják, az 1944. július 1-től kezdődő hatállyal 20 évi időtartamra érvényesnek tekintessék. A dunántúli egyházkerület közgyűlése 1945. okt. 25-én 274. számú határozatával a szerződés megkötéséhez a maga részéről már hozzájárult.

(H) Egyházkerületi tanács a Debrecen szabad királyi város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomdavállalata és az egyetemes konvent között tankönyvek és nyomtatványok előállítására tárgyában 1924-ben megkötött és 1944. június 30-án lejárt szerződésnek 1944. július 1-től kezdődő hatállyal újabb 20 esztendőre való meghosszabbításához hozzájárul.

41. jkvsz

A dunamelléki egyházkerület 1946. november havában tartott közgyűlésében tárgyalta az egyetemes konvent által az általános iskolával kapcsolatos vallásnevelési tantervjavaslatot, s azt határozta, hogy a tantervjavaslatot részletesebb megvizsgálásra és véleményezésre kiadja egy szűkebbkörű bizottságnak, melynek tagjai: dr. Juhász Béla, Kiss Gyula és Seri András.

Az ő hozzászólásuk alapján az 1947. március 26-án tartott egyházkerületi tanácsülés foglalkozott a tantervjavaslatlal, s figyelembe véve azt, hogy az általános iskola most van kialakulóban, helyesebbnek tartja az egyházkerületi tanács, ha az új vallásnevelési tanterv készítése arra az időre halasztatik (a már eddig készült munkálatok akkor leendő felhasználásával), amikor a most folyó közoktatásügyi átrendezés nyugvó pontra jut.

(H) Az egyházkerületi tanácsülés ennél fogva azt határozza, hogy az általános iskolával kapcsolatos vallásnevelési tanterv készítése halasztassék el arra az időre, amikor a most folyó közoktatásügyi átrendezés, úgy az általános iskola, mint a reá épülő gimnázium tekintetében nyugvó pontra jut. Addig pedig maradjon érvényben a 8 osztályú ref. népiskolai tanítástervben közreadott vallásnevelési tanításterv és utasítás. Ennek megfelelően új tankönyvek kiadása is célszerűtlen. - Az egyházkerületi tanács e határozatát felterjeszti az egyetemes konventre.

42. jkvsz

A Budapesti Református Egyházmegye jóváhagyásra felterjeszti a Lórántffy Zsuzsanna Egyesület alapítvány alapító levelét.

(H) Az Egyházkerületi Tanács az alapítvány alapító levelét jóváhagyja.

43. jkvsz

A Pesti Református Egyházmegye jóváhagyásra felterjeszti a rákoscsabai egyházközség 1946. évi október hó 20-án tartott presbitériumi ülésén néhai Szabó Lajos volt főgondnok hagyatékának elfogadása tárgyában hozott határozatot.

(H) Az Egyházkerületi Tanács a határozatot jóváhagyja.

44. jkvsz

A Pestszenterzsébet-Központi Református Egyházközség csereingatlan tárgyában hozott határozatát az egyházkerület elnöksége 1947. évi március 12-én kelt határozatával jóváhagyta.

(H) Az Egyházkerület elnökségének 1071/1947. számú határozatát az Egyházkerületi Tanács megerősíti.

45. jkvsz

A Kecskeméti Református Egyházmegye jóváhagyásra felterjeszti Nagy Sándor és felesége Baranyi Etel kecskeméti lakosokkal kötött adásvételi szerződést pótló nyilatkozatot.

A szerződést pótló nyilatkozatot az tette szükségessé, hogy az eredeti adásvételi szerződések, amelyeket a felsőbb egyházi hatóságok már jóváhagytak, a háborús események következtében megsemmisültek.

(H) Az Egyházkerületi Tanács a szerződést pótló nyilatkozatot jóváhagyja.

46. jkvsz

A Kecskeméti Református Egyházmegye jóváhagyásra felterjeszti a csengődi református fiókegyház mint vevő és Mucsi Lajos és felesége mint eladók között 1941. évi december hó 3-án megkötött adásvételi szerződést.

(H) Az Egyházkerületi Tanács az adásvételi szerződést jóváhagyja.

47. jkvsz

A Kecskeméti Református Egyházmegye jóváhagyásra felterjeszti a vezsenyi egyházközség mint eladó és dr. Perényi Jenőné, Sülye Lajos és felesége, Kis Szabó Ilona, Lökös Zsigmond mint vevők között létrejött 5 db adásvételi szerződést.

(H) Az Egyházkerületi Tanács az adásvételi szerződéseket jóváhagyja.

48. jkvsz

A Budapesti Egyházmegye jóváhagyásra felterjeszti a Budapest-Tisztviselőtelepi Református Egyházközség Presbitériumának 1947. február hó 9-én hozott 2. számú határozatát, amely szerint az egyházközség a Budapest X. Héderváry út 29. sz. alatt lévő Kerékgyártó féle alapítványi telket eladja.

(H) Az Egyházkerületi Tanács a határozat jóváhagyását megtagadja.

Nem lehetett a határozatot jóváhagyni elsősorban azért, mert a Budapest-Tisztviselőtelepi Egyházközség nem mutatta be a kincstári alapítványi ügyigazgatóság jóváhagyó nyilatkozatát, másodsorban pedig azért, mert nem szolgálja a Kerékgyártó Ilona féle alapítvány célját az alapítványi tulajdonban lévő ingatlan eladása a mai rendkívül alacsony ingatlanárak mellett.

49. jkvsz

A tolnai egyházmegye 556/1946. szám alatt felterjeszti az egyházmegye 1947. évi költségvetését. A költségvetést megvizsgálván egyházkerületi számvevő azt jóváhagyásra javasolja.

(H) Egyházkerületi tanács a tolnai egyházmegye költségvetését az 1947. évre jóváhagyja.

50. jkvsz

A külsősomogyi egyházmegye az őszi kerületi közgyűlésre be nem nyújtott 1947. évi költségvetését terjeszti be 300/1947. szám alatt pótlólag.

A költségvetésből hiányzik a kerületi járulék összegének beállítása, amelyre vonatkozólag az átirat megemlíti, hogy azt tájékoztatás hiányában nem tudták kivetni, de annak fedezetéről a legközelebbi közgyűlésen gondoskodni fognak.

(H) Egyházkerületi tanács a költségvetést jóváhagyja azzal, hogy az őszi kerületi közgyűlés által az egyházmegyére kivetett kerületi járulék fedezetéről és annak mielőbbi beküldéséről gondoskodják.

51. jkvsz

A parochiális könyvtár bizottság folyó évi március 10-én kelt 32/1947. számú átiratában közölte az egyházkerülettel, hogy az 1944, 1945 és 1946. évekre járulékokat nem szed és a működését 1947. január 1-től újból megkezdi. A parochiális könyvtár évi járuléka 20 Ft-ban van megállapítva.

Közlí a Parochiális Könyvtár szervezeti szabályzatának 4, 5. és 6. §-át.

Felhívja az egyházkerület figyelmét, hogy a kerületnek 1943. év végén 13.050.- P tartozása állt fenn. Erre konventi határozatot kér.

Kéri végül, hogy az egyházkerület a parochiális könyvtár köteles előfizetőinek névsorát állítsa össze és küldje meg a bizottság előadójának.

(H) Egyházkerületi tanács a) tudomásul veszi, hogy a könyvtár bizottság 1947. január 1-től működését újból megkezdte.

b) Felhívja az egyházmegyék figyelmét, hogy az évi előfizetési díj 20.- Ft.

c) Az egyházkerület 13050,-- P-ös tartozására vonatkozólag értesíti a parochiális könyvtár előadóját, hogy az egyházkerület az említett összeget 1944. május 5-én megtérítette a könyvtár folyó számlája javára az Országos Földhitelintézetnél. Így erre konventi határozat nem szükséges.

d) Elrendeli a köteles előfizetők névsorának összeállítását és elküldését a bizottság előadójához.

52. jkvsz

Vagyonkezelői jelentés.

Az egyházkerület és a kezelése alatt álló alapítványok ingatlanairól az alábbiakat jelenti vagyonkezelő:

Egyházkerület ócsai birtoka: Pestvármegye földbirtokrendező tanácsa meghagyott 50 k. hold ingatlant. A községi földigénylő bizottság ezen meghagyott ingatlant azonban kiosztotta, azzal az indoklással, hogy a kerület részére Sári községben hagyatott meg az 50 kat. hold. Tekintettel arra, hogy a sárii 50 k. hold a Madas árvák részére hagyatott meg, így a községi földigénylő bizottság határozata ellen ügyész úr panaszt adott be az Országos Földbirtokrendező Tanácshoz és a Megyei Földbirtokrendező Tanácshoz.

Madas Károly sári birtoka: meghagyatott 50 k. hold a majossal együtt. Az oroszok a majorból január végén vonultak ki. A birtokon kint volt vagyonkezelő főgondnok úrral. Az épületekről új leltárveendő fel építész szakértővel, mivel van épület, melyet teljesen le kell bontani, s az onnan kikerülő anyaggal a többi épület javítandó ki.

A birtok bérletére 13 pályázat érkezett be. Ezek az összes adók stb. fizetésén felül kat. holdanként 37 kg rozstól 180 kg rozs évi haszonbért ajánlottak. Az ajánlatok között a legtöbb biztosítékot nyújtó Mráz Ágoston és Mráz Lénárt 140 kg rozsot ajánlott az adókon stb. felül, ezzel szemben a szülők mintegy 50 k. hold földjükkel kezességet vállalnak. A szerződés tervezetét elküldöttük címükre. Az ingatlan felesleges épületeinek hasznosítása nagy gondot okoz és előzőleg azok legalább nagyjából rendbehozandók úgy, hogy a további romlás meg legyen akadályozva.

Roboz Károly alap iváncsai 234 k. hold ingatlanából 100 k. hold az igénybevétel alól mentesült. Ezzel szemben a tkvi végzés szerint csak 98 k. hold 1409 öl hagyatott meg 3 darabban. Ügyész úr útján panasz adatott be az Országos Földhivatalhoz. A megmaradt területen a régi bérlők vannak, s azokkal úgy az elmaradt haszonbér, mint a jövőre szóló haszonbérlet megkötése ügyében a tárgyalások megindultak.

Kaszay hagyaték birtokai ügyében is folynak a fellebbezések. Ez ügyben Kovács Bálint nt. úr volt szíves Kecskeméten az alap érdekeit képviselni. Végleges határozat még nem érkezett.

Kőbányai ház: Tető teljesen rendbe hozatott. Jelenleg az esőcsatorna kijavítására kérttem be ajánlatot. Az épületen még ezen kívül kőműves munka is lesz. Házbérek pontosan befolyanak. Adó, üzemi kiadások rendszeresen fizettetnek.

Egyházkerületi vagyonkezelő javasolja, hogy az egyházkerületi tanács kérje fel az elnökséget:

a) A sári birtokot saját hatáskörben adja ki az arra lehetőleg legtöbb biztosítékot nyújtó bérlőnek. Az ingatlan jövedelméből és az esetleges egyébként bérbeadással hasznosított épületek jövedelméből a sérült hiányos épületeket hozassa rendbe.

b) A Roboz Károly iváncsai birtokánál az elmaradt haszonbérre vonatkozólag a megegyezést bonyolítsa le és az új haszonbérleti szerződést a meghagyott föld minőségének figyelembe vételével kösse meg.

- c) A kőbányai háznál szükséges javítások fokozatosan elvégezendők a ház jövedelme erejéig.
(H) Egyházkerületi tanács a javaslatot határozattá emeli, a jelentés többi részét tudomásul veszi.

53. jkvsz

Az 1947. évi theológia akadémia költségvetésében a theol. akad. igazgatója, a Ráday-könyvtár őr, és az internátus orvosának tiszteletdíja nem volt beállítva, mivel erre fedezet nem volt.

1938. évben az igazgató tiszteletdíja 540,-- pengő, a Ráday-könyvtár őr tiszteletdíja 576,-- P és az orvos tiszteletdíja 500,-- P volt évenként.

A theol. akadémia dologi kiadásainak fedezetére az állam részéről 1947. I. 1-től utólagosan havi 1000 Ft segély érkezik. - A theológia akadémia dologi kiadása aug. 1 - 1947. II. 28-ig 8.435.04 Ft-t tesz ki, tehát átlagban havi 1205.- Ft, ezzel szemben az állam térítése csak 1000 Ft. Tehát dologi államsegélyből a tiszteletdíjakra fedezet nincs.

Az 1947. évre ezen tiszteletdíjakra tehát fedezet jelenleg nincs a theol. akadémia számláján.

(H) Egyházkerületi tanács megállapítja, hogy a theol. akadémia költségvetésében ily címen fedezet nem volt beállítva, de viszont a dologi kiadásokra beállított összeg fedezetére az államtól havi 1000 Ft államsegély utaltatik ki, így a költségvetésbe beállított kiadások és az egyházközségek terhére kivetett dologi kiadások fedezetére beérkező összegek terhére kiutalandónak rendeli el az 1948. évi fenti tiszteletdíjat egy összegben, ugyanannyi Ft összegben, mint az 1938. évben pengő összegben volt.

54. jkvsz

A jelen voltak eléneklik a CV. zsoltár 1. versét, majd Püspök úr hálaadó imájával és áldásmondásával az egyházkerületi tanácsülés véget ér.

+
O+O